

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/183/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716209104
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6716209104.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobcu: E. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. U. XXXX/XX, XXX XX V., štátny občan SR, zastúpený JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátom, Vajnorská 20, 831 03 Bratislava, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 1 848,34 € s prísl. o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 10 C 169/2016-129 zo dňa 16. 01. 2017 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 10C 169/2016-129 zo dňa 16. 01. 2017 v napadutej časti **p o t v r d z u j e** (prvý a tretí výrok).

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 420,38 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 420,38 € od 26. 08. 2015 do zaplatenia, ako aj náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody vo výške 78,94 € a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok).

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (druhý výrok).

Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 48% (tretí výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 1 848, 34 € spolu s príslušenstvom voči Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti, ako aj Generálnym prokurátorom SR. Žiadal nahradiť škodu, ktorá mu vznikla zaplatením odmeny a náhrady hotových výdavkov advokátovi, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo jeho právoplatným odsúdením, pričom bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T 6/2014-192 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že by skutok žalobca spáchal. Uviedol, že uznesením PZ Obvodného oddelenia PZ Krupina, ČVS: ORP-1735/KA-ZV-2011 zo dňa 20. 12. 2011 bolo voči nemu vznesené obvinenie a bol stíhaný, ako obvinený pre prečin ublíženia na zdraví, proti uzneseniu podal sťažnosť, pretože sa žiadnych trestných činov nedopustil. Sťažnosť bola uznesením prokurátora okresnej prokuratúry sp. zn. 3 P.v. 573/08-55 zo dňa 20. 02. 2012 zamietnutá, následne bola podaná na Okresný súd Zvolen obžaloba. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T 6/2014-192 bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Proti rozsudku podal prokurátor OP Zvolen odvolanie, pričom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 2To 90/2014 odvolanie okresného prokurátora zamietol.

3. Dňa 25. 02. 2015 doručil žalobca Ministerstvu spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 1 848,34 € spolu s príslušenstvom vo výške 189,46 € (náklady na predbežné prejednanie nároku). Jeho žiadosť bola MS SR postúpená GPSR ako štátnemu orgánu príslušnému na konanie vo veci, nakoľko nárok žalobcu na náhradu škody nebol uspokojený do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, uplatnil si žalobca svoj nárok na náhradu škody na súde. Škoda mu vznikla v súvislosti s tým, že si na ochranu svojich práv musel zvoliť obhajcu, za vykonanú obhajobu bol nútený zaplatiť, čím mu vznikla škoda spočívajúca v uhradených trovách obhajoby, ktorej náhrady sa žalobca domáha v súlade so zákonom 514/2003 Z.z..

4. Na základe vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie posúdil nárok v súlade s § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. účinného k 31. 12. 2012, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1,2, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, 3, § 27b ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., § 517 ods. 1, 2 OZ, § 21 ods. 4 zák. č. 99/1963 Zb., § 470 ods. 1 zák. č. 160/2016 (ďalej len CSP).

5. Vychádzajúc zo skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd prvej inštancie k uzáveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná.

6. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. dňa 25. 02. 2015, Generálna prokuratúra SR mu oznámila, že žiadosť neprerokuje a v prípade, že sa s týmto stanoviskom žalobca nestotožní, nárok na náhradu škody si môže uplatniť na súde.

7. Súd prvej inštancie si sám z úradnej povinnosti ustálil, ktorý štátny orgán má za Slovenskú republiku pred súdom konať, keďže žalobca ako žalovaného označil Slovensku republiku, zároveň však označil, že sú za ňu oprávnené konať dva štátne orgány a to Ministerstvo spravodlivosti SR a Generálna prokuratúra SR, čo žalovaný namietal. Okresný súd konal s GP SR ako orgánom oprávneným konať za štát, vychádzal zo znenia zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013. Ustanovenia tohto právneho predpisu, ktorého účelom je posúdenie oprávnenia zastupovať štát v súdnom konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú procesný charakter s odkazom na ust. § 21 ods. 4 zák. č. 99/1963 Zb. (účinného v čase podania žaloby), a nakoľko novela vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. nemá žiadne prechodné ustanovenia, všetky jej procesné ustanovenia je potrebné aplikovať od okamihu ich účinnosti t. j. od 01. 01. 2013.

8. Žalobca sa domáhal náhrady škody, pričom titulom pre uplatnenie nároku na náhrady škody je uznesenie príslušníka OO PZ Krupina, ČVS: ORP 1735/KA-ZV-2013 zo dňa 20. 12. 2011, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie, ktoré považoval žalobca za nezákonné rozhodnutie, čoho dôkazom je, že bol spod obžaloby právoplatne oslobodený. Pokiaľ sa žalovaná zastúpená GP SR bránila tým, že prokuratúra v predmetnom trestnom konaní nevydala žiadne také rozhodnutie, ktoré by bolo možné považovať za nezákonné resp. že aj postup prokuratúry a vyšetrovateľa bol štandardný, v medziach zákona, Okresný súd poukázal na to, že nadobudnutím účinnosti zák. č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. došlo od 01. 01. 2013 k zmene (spresneniu) vymedzeniu pôsobnosti jednotlivých štátny orgánov v zmysle ich kompetencie konať za štát v prípadoch nárokov na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, aj keď nezákonným rozhodnutím je uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré vydal príslušný policajt, oprávnenie MV konať za štát v rámci konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zostala z hľadiska prejednávanej veci zachovaná len pre prípad, že prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu policajta a nepodal obžalobu, preto v prípade, že prokurátor podanú sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietne a následne podá obžalobu príslušnému súdu, čo je aj situácia, ktorá zodpovedá súdnej veci, zakladá tým oprávnenie generálnej prokuratúry konať za štát v konaní o náhradu škody. Ak aj prokurátor uznesenie o vznesení obvinenia ako nezákonné rozhodnutie nevydal, je potrebné výkladom preklenúť tak, že prokurátor svojim aktívnym konaním, t. j. zamietnutím sťažnosti o vznesení obvinenia (nezákonného rozhodnutia) a podaním obžaloby zachoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia. K spôsobeniu škody v tomto prípade nedochádza vydaním nezákonného rozhodnutia, ale tým, že nevyužívajúc svoju kompetenciu prokurátor ho nezruší, trestného stíhanie obvineného nezastaví, nepostúpi vec, teda osvojí si závery nezákonného rozhodnutia a podá na základe nich obžalobu. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie mal za to, že orgánom oprávneným konať v mene štátu nemôže byť Ministerstvo vnútra SR, ani Ministerstvo spravodlivosti SR, pretože škoda nevznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného

súdom, ani nie je splnený predpoklad, že nie je možné určiť príslušný štátny orgán oprávnený konať v mene štátu § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z..

9. Súd prvej inštancie mal za to, že je daný právny základ uplatneného nároku, keďže žalobca preukázal splnenie zákonných podmienok kumulatívne a to 1/ nezákonné rozhodnutie, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

10. V konaní bolo preukázané, že podmienka existencie nezákonného rozhodnutia bola preukázaná, pričom týmto nezákonným rozhodnutím bolo predmetné uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 20.12.2011 ČVS: ORP-1735/KA-ZV-2011 povereného príslušníka OO PZ Krupina. V tejto súvislosti poukázal súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.4M Cdo/15/2009 publikované pod č.57/2010, z ktorého právnej vety vyplýva, že: „Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č.514/2003 Z.z.). Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia“. Pre správnu interpretáciu ustanovenia § 6 ods. 1 prvá veta citovaného zákona, nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky, „nemôžno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne, a len takýto výklad možno považovať za ústavne konformný“. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia tiež vyplýva, že nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Súd prvej inštancie po zistení zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú v súvislosti s trestným konaním žalobcovi mu priznal nárok na náhradu škody vo výške 1.420,38 Eur spolu s úrokom z omeškania od 26.08.2015 do zaplatenia (t.j. od uplynutia 6-mesačnej lehoty na predbežné prejednanie nároku), trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, 78,94 Eur titulom nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku za jeden úkon, v prevyšujúcej časti nárok zamietol.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 1 CSP, podľa pomeru úspechu účastníkov vo veci. podľa

12. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podal odvolanie žalovaný v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel, ako aj do výroku o náhrade trov konania. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podal s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP, z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne napriek námietke považoval za orgán, ktorý koná za štát Generálnu prokuratúru SR. Nesporné je, že zo znenia § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím zodpovedá štát. Sporené je však, ktorý orgán štátu má v danej skutkovej situácii konať ako jeho procesný zástupca. V ustanovení § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z. z. môže GP SR konať v mene štátu, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo v správnom konaní. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b/ zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré aplikoval súd prvej inštancie nie je možné použiť ani len analogicky, pretože toto upravuje dimetrálne odlišnú procesnú situáciu a určuje iný štátny orgán konajúci v mene štátu (Ministerstvo vnútra SR). Uviedol, že pri akceptovaní takéhoto postupu by ad absurdum bolo možné vysloviť žalovateľnosť štátu zastúpeného GP SR v akomkoľvek prípade, kde by bol žalovaný štát z titulu nezákonnosti ním vydaného rozhodnutia, alebo nesprávneho úradného postupu. Takýto postup nebol úmyslom zákonodarcu pri koncipovaní § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z. z.. Práve naopak pre prípady, kedy nie je možné jednoznačne ustáliť orgán konajúci za štát, má súd postupovať podľa § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a ďalej konať s Ministerstvom spravodlivosti SR. Titulom uplatňovanej náhrady škody, t. j. nezákonným rozhodnutím má byť podľa žalobcu i súdu uznesenie povereného príslušníka OO PZ Krupina ČVS: ORP- 1735/KA-ZV-2011 zo dňa 12. 12. 2011, ktorým žalobcovi bolo vznesené obvinenie, súd zrejme výkladom a contrario ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b/ zák. č. 514/2003 Z.z. dospel k záveru, že ak prokurátor podanú sťažnosť obvineného (v tomto prípade žalobcu) proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol a následne podal obžalobu príslušnému súdu, založilo sa tým oprávnenie GP SR konať za štát v následnom konaní o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zák. č. 514/2003 Z.z.

Súd má za to, že prokurátor svojim aktívnym konaním, t. j. zamietnutím sťažnosti a podaním obžaloby zachoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia. Odvolateľ namietal, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo vydané prokurátorom, ale vyšetrovateľom. Predmetné uznesenie je predbežne vykonateľné a právne účinky nastávajú už jeho vydaním. Na vydaní uznesenia sa prokurátor nijakým spôsobom nepodieľal. Skutočnosť, že škoda bola spôsobená vydaním uznesenia policajtom, nemôže byť popretá ani následným zamietnutím sťažnosti proti tomuto uzneseniu a podaním obžaloby zo strany prokurátora. Ani uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti nebolo zrušené a teda nebola vyslovená jeho nezákonnosť. Za stavu dôkaznej situácie aká bola v danom trestnom konaní, prokurátor nemohol postupovať inak, než podať obžalobu. Zastavenie trestného stíhania, teda neprichádzalo do úvahy. Zo zákona 514/2003 Z.z. nemožno vyvodzovať, že by nezákonným rozhodnutím bolo takzvané „aktívne konania prokurátora spočívajúce v osvojení si záverov nezákonného rozhodnutia pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného a podanie obžaloby prokurátorom“. Rovnako tak nie je možné vyvodzovať ani to, že takýmto konaním prokurátora bola spôsobená škoda.

13. Odvolateľ zdôraznil, že prokurátor zodpovedá za zákonnosť trestného konania, v nijakom prípade za výsledok trestného konania. Zákon č. 514/2003 Z. z. upravuje zodpovednosť jedine za nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup. Touto platnou právnou úpravou sa súd zjavne neriadil, pretože pri rozhodovaní vzal do úvahy práve výsledok trestného konania. Súd sám nemôže posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného orgánom verejnej moci v trestnom konaní, týmto rozhodnutím je viazaný. Podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená len vtedy, ak bolo právoplatné rozhodnutie skutočne ako nezákonné zrušené, alebo zmenené príslušným nariadeným orgánom.

14. Odvolateľ poukázal na to, že síce v súdnej praxi bol prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, tak ako to bolo v prejednávanom prípade, avšak uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nezákonné rozhodnutie nemožno automaticky považovať každé vznesenie obvinenia, ktoré neviedlo k uznaniu viny a právoplatnému odsúdeniu obžalovaného bez posúdenia zohľadnenia osobitosti konkrétnej trestnej veci. Poukázal na rozhodnutia, ktoré prišli k opačnému záveru, napríklad rozhodnutie OS Rimavská Sobota č. k. 16C/64/2009 z 01. 10. 2009, potvrdené Krajským súdom Banská Bystrica č. k. 17Co/11/2010 z 31. marca 2010, kde titulom na náhradu škody bol oslobodzujúci rozsudok, pričom povinnosť náhrady škody bola uložená Ministerstvu spravodlivosti SR. Obdobne postupoval Krajský súd v Banskej Bystrici aj v konaní č. k. 16Co/121/2011.

15. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lavrekov c/a Česká republika z 20. júna 2013, podľa ktorého zlučiteľnosť zásahu pri vedení trestného konania voči určitej osobe vyžaduje, aby bol zásah zákonný, bol vo všeobecnom záujme a bol primeraný. Musí teda predstavovať spravodlivú rovnováhu medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti a požiadavky na ochranu základných práv jednotlivca. K podmienke „zákonnosti“ uvádza, že v prejednávanej veci nič nenasvedčuje, že by vyšetrovateľ, prokurátor a súd ustanovenia trestných kódexov uplatnili zjavne nesprávne, alebo takým spôsobom, aby dosiahli svojvoľné závery. Neexistuje ani žiadna známka toho, že by príslušné ustanovenia, podľa ktorých orgány činné v trestnom konaní postupovali, neboli dostupné, presné a predvídateľné. ESLP vyslovil názor, že skutočnosť, že bol obvinený oslobodený spod obžaloby, sama osebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné, alebo od začiatku inak vadné. ESLP ďalej konštatoval, že dôkazné požiadavky, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba uznaná vinnou, sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná. Z tohto dôvodu teda môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré pri súdnom konaní nevyústia do odsúdenia. Odvolateľ mal za to, že nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia pre uplatnenia náhrady škody. V danom okamihu trestného konania vzhľadom na zabezpečené dôkazy existovala pravdepodobnosť spáchania stíhaného skutku žalobcom, a preto nebolo uznesenie vyšetrovateľa zrušené ako nezákonné. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých a aj podľa citovaného rozsudku ESLP postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania pred súdom. Poukázal na rozsudky OS Bratislava I. č. k. 10C/191/2014 z 19. 10. 2016, 25C/110/2012 z 20. 10. 2016, 8C/10/2013 z 15. 10. 2015, a tiež OS Banská Bystrica č. k. 8C/123/2016 z 28. 09. 2016.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. V trestnom konaní prokurátor dozoruje celé prípravné konania, jeho pokyny a rozhodnutia vo veci samej sú záväzné pre príslušníka policajného zboru, alebo vyšetrovateľa PZ. Faktom je, že žalobca bol súdom oslobodený spod obžaloby, ktorú podal naňho okresný prokurátor. Ide o objektívnu zodpovednosť, ktorej sa štát nemôže zbaviť. Takýto právny nárok vyplýva z článku 46 ods. 3 Ústavy SR a vo všeobecnej rovine vyplýva i z článku 1 § 1 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z., podľa ktorého „ak má byť štát skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/15/2009). Zároveň poukázal na skutočnosť, že pokiaľ žalovaný uvádza, že boli splnené podmienky na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia v čase jeho vydania, takéto konštatovanie nie je objektívne, pretože až súd si zadovážil dôkaz a vyžiadal si fotokópie lekárskeho správ z nemocnice z Prahy (pričom žalobca trval na zadovážení týchto lekárskeho správ, čo orgány činné v trestnom konaní nevykonali), podľa ktorých poškodený ošetrovateľovi povedal, že dňa 15. 06. 2008, spadol na schodoch na ľavé rebrá. Ak by orgány činné v trestnom konaní tento dôkaz vykonali, zistili by túto skutočnosť. Aj ďalšie dôkazy, výpoveď poškodeného boli natoľko spochybnené, že im nebolo možné uveriť a prijať ich ako jednoznačný dôkaz na preukázanie viny žalobcu. Ak by orgány činné v trestnom konaní preverovali obranu žalobcu, tak by zistili, že poškodený nevraví pravdu, a teda došlo k porušeniu základných zásad trestného konania, pretože práve tieto lekárskeho správy ako dôkazy vylučovali dostatočný odôvodnený záver, že stíhaný čin sa stal a bol spáchaný žalobcom.

17. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na dôvodoch odvolania..

18. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

19. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

21. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia v napadnutej časti. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil správne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

23. Odvolanie žalovaného nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

24. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správnu normu hmotného práva, ktorú správne interpretoval.

25. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody, ktorú uplatnil v súlade so zákonom č. 513/2004 Z.z., žiadal nahradiť škodu, ktorá mu vznikla v súvislosti s vedením trestného konania proti nemu. Trestné konanie bolo vedené na základe uznesenia PZ Obvodného oddelenia PZ Krupina, ČVS: ORP-1735/KA-ZV-2011 zo dňa 20. 12. 2011, ktorým bolo voči nemu vznesené obvinenie, proti uzneseniu podal sťažnosť, sťažnosť bola uznesením prokurátora okresnej prokuratúry sp. zn. 3 Pv 573/08-55 zo dňa 20. 02. 2012 zamietnutá, následne bola podaná na Okresný súd Zvolen obžaloba, rozsudkom bol oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že by skutok žalobca spáchal.

Škoda mu vznikla zaplatením odmeny a náhrady hotových výdavkov advokátovi, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní a vo výške nákladov na predbežné prerokovanie nároku.

26. Odvolací súd udáva, že v súlade s Čl. 46 Ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

27. Zodpovednosť štátu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je zodpovednosťou objektívnou, ktorá nie je závislá od toho, či došlo v celom procese trestného konania k porušeniu právnych noriem, alebo nie. Pri objektívnej zodpovednosti sa splnenie požiadavky (preukázania) zavinenia nevyžaduje a zodpovedný subjekt zodpovedá aj v prípadoch, kedy svojim konaním (alebo opomenutím) škodu nezavinil. Pokiaľ ide o pasívnu legitímáciu okresný súd dostatočne odôvodnil, prečo je pasívne legitimovaný žalovaný - štát, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva zo zákona č. 514/2003 Z.z. Na zdôraznenie správnosti záverov okresného súdu odvolací súd poukazuje aj na judikát R 35/1991, v zmysle ktorého, ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Toto právo nemá iba ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný. Odvolací súd zároveň poukazuje aj na rozhodnutie R 70/1994. Argumentácia žalobcu, že škoda mu vznikla v dôsledku uznesenia Okresného riaditeľstva PZ, ktorým bolo voči nemu začaté trestné stíhanie, keď prokurátor napriek jeho sťažnosti toto uznesenie nezrušil je dôvodná. Nebyť tohto rozhodnutia, nedošlo by k potrebe zvoliť si obhajcu a tým ku vzniku škody. Rozhodujúce je, že žalobca bol pre skutok uvedený v obžalobe oslobodený, nakoľko nebolo dokázané, že by predmetný skutok spáchal. Správny je potom záver súdu prvej inštancie, že ak došlo k oslobodeniu obžalovaného, z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezakonnosť. Objektívna zodpovednosť štátu v danom prípade nie je založená na subjektívnej vine toho - ktorého orgánu v trestnom konaní. Štát sa zodpovednosti nemôže zbaviť a to aj napriek tomu, že orgány činné v trestnom konaní v ničom neporušili zákon, či úradný postup. Žalobcovi škoda nepochybne vznikla a táto je v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia, lebo na jeho základe začalo trestné stíhanie žalobcu. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR č.k. 4 MCdo 15/2009, v zmysle ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. účinným do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodí tým, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo oslobodeniu spod obžaloby treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan (fyzická osoba) čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Obrana žalovaného, že nemožno brať do úvahy výsledok trestného konania, je vzhľadom na vyššie uvedené neopodstatnená. V danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť štátu a rozhodujúci je výsledok trestného konania. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 70/1994, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 194/2010 a tiež na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 25/2011, Ústavným súdom SR boli vydané rozhodnutia plne akceptujúce doterajšiu judikatúru všeobecných súdov (prioritne Najvyššieho súdu SR), napr. sp. zn. I. ÚS 548/2012 zo dňa 7.12.2012, či sp. zn. II. ÚS 25/2011 z 24.3.2011. Súd preto nemal dôvod odkloniť sa od uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 M Cdo 15/2009. V súlade s týmto rozhodnutím a vyššie citovanými rozhodnutiami súd vyhodnotil v danom prípade (ne)aplikáciu rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lavrečov c/a Česká republika, na ktorý poukázala žalovaná. Odvolateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by štát zbavovali zodpovednosti (napr. právo na náhradu nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám, a pod.). Pokiaľ odvolateľ poukázal na iné rozhodnutia všeobecných súdov, odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou.

28. Pokiaľ ide o ďalšiu odvoláciu námietku žalovaného, že orgánom konajúcim za štát nie je v tomto prípade GP SR, aj táto námietka je nedôvodná. Súd prvej inštancie aj pokiaľ ide o túto námietku správne vyložil príslušné ustanovenia zákona, vzhľadom na zistený skutkový stav. Uvedený záver je aj v súlade s rozhodnutím NS SR sp.zn. 8 Cdo 289/2014, podľa ktorého, ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že zodpovedným subjektom je štát, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je len orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody.

29. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, keď dôvody uvedené v odvolaní nemali za následok, aby bolo rozhodnutie posúdené ako vecne nesprávne. Odvolací súd preskúmaval aj napadnuté rozhodnutie o náhrade trov konania a zistil, že súd prvej inštancie vzhľadom na výsledok sporu použil správne ustanovenie zákona, odvolateľ neuviedol žiadne iné dôvody nesprávnosti rozhodnutia v tejto časti.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, a preto odvolací súd uložil žalovanému povinnosť nahraďiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie .

31. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).